EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A6-0174/2005

31.5.2005

*

MIETINTÖ

Ranskan tasavallan, Irlannin, Ruotsin kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan ehdotuksesta neuvoston puitepäätökseksi yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen tarjoamiseen liittyvien ja sen yhteydessä käsiteltyjen ja tallennettujen tietojen ja julkisia viestintäverkkoja koskevien tietojen säilyttämisestä rikosten ja rikollisten tekojen, terrorismi mukaan lukien, torjumiseksi, tutkimiseksi ja selvittämiseksi ja niistä syytteeseen asettamiseksi (8958/2004 – C6-0198/2004 – 2004/0813(CNS))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Alexander Nuno Alvaro

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

*	Kuulemismenettely *Annettujen äänten enemmistö*
**I	Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely) *Annettujen äänten enemmistö*
**II	Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely) *Annettujen äänten enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *Jäsenten ehdoton enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai muuttamiseksi*
***	Hyväksyntämenettely *Jäsenten ehdoton enemmistö, paitsi tapauksissa, jotka on mainittu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa sekä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 7 artiklassa*
***I	Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely) *Annettujen äänten enemmistö*
***II	Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely) *Annettujen äänten enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *Jäsenten ehdoton enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai muuttamiseksi*
***III	Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely) *Annettujen äänten enemmistö yhteisen ehdotuksen hyväksymiseksi*

(Menettelyistä annetut tiedot perustuvat komission ehdottamaan oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tekemät muutokset korostetaan lihavoinnilla ja kursivoinnilla. Jos tekstin osa on ainoastaan kursivoitu, sillä annetaan viittaus teknisistä asioista vastaaville tahoille sellaisiin lakitekstin kohtiin, joissa lopullista tekstiä laadittaessa suositellaan korjauksen tekemistä (esimerkiksi sellaisissa tekstin osissa, jotka jossakin kielessä ovat selkeästi virheellisiä tai puuttuvat kokonaan). Tällaisiin korjausehdotuksiin tarvitaan kyseisen teknisistä asioista vastaavan tahon suostumus.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI 5

PERUSTELUT 6

OIKEUDELLISTEN ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO 10

ASIAN KÄSITTELY 13

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

Ranskan tasavallan, Irlannin, Ruotsin kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan ehdotuksesta neuvoston puitepäätökseksi yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen tarjoamiseen liittyvien ja sen yhteydessä käsiteltyjen ja tallennettujen tietojen ja julkisia viestintäverkkoja koskevien tietojen säilyttämisestä rikosten ja rikollisten tekojen, terrorismi mukaan lukien, torjumiseksi, tutkimiseksi ja selvittämiseksi ja niistä syytteeseen asettamiseksi
(8958/2004 – C6-0198/2004 – 2004/0813(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Ranskan tasavallan, Irlannin, Ruotsin kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan ehdotuksen (8958/2004)[1],

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan, jonka perusteella neuvosto kuulee parlamenttia (C6-0198/2004),

– ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan ehdotettua oikeusperustaa koskevan lausunnon,

– ottaa huomioon työjärjestyksensä 93, 51 ja 35 artiklan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A6-0174/2005),

1. hylkää Ranskan tasavallan, Irlannin, Ruotsin kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan ehdotuksen;

2. kehottaa Ranskan tasavaltaa, Irlantia, Ruotsin kuningaskuntaa ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa vetämään ehdotuksensa pois;

3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä Ranskan tasavallan, Irlannin, Ruotsin kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille.

[1] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

PERUSTELUT

I Ehdotuksen tavoite

Ranska, Iso-Britannia, Irlanti ja Ruotsi tekivät 29. ja 30. huhtikuuta 2004 pidetyssä oikeus- ja sisäasioiden neuvoston kokouksessa yhteisen ehdotuksen[2] puitepäätökseksi viestintäliikennetietojen säilyttämisestä. Aloitteen taustana on Eurooppa-neuvoston 25. maaliskuuta 2004 antama julkilausuma terrorismin torjunnasta[3], jossa neuvoston tehtäväksi annettiin tutkia toimia lainsäädännön valmistelemiseksi palveluntarjoajien suorittamasta viestintäliikennetietojen säilyttämisestä.

Ehdotuksen tavoitteena on helpottaa oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa siten, että yhdenmukaistetaan jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, joka koskee yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen tarjoamiseen liittyvien ja sen yhteydessä käsiteltyjen ja tallennettujen tietojen ja julkisia viestintäverkkoja koskevien tietojen säilyttämistä rikosten ja rikollisten tekojen, terrorismi mukaan lukien, torjumiseksi, tutkimiseksi ja selvittämiseksi ja niistä syytteeseen asettamiseksi.

Puitepäätökseen kuuluisivat liikenne- ja paikkatiedot, mukaan luettuna tilaaja- ja käyttäjätiedot, joita syntyy puheluissa, tekstiviesteissä ja Internet-protokollissa, mukaan luettuna sähköpostit, mutta ei viestinnän sisältö. Periaatteessa puitepäätösehdotuksessa säädetään vähintään 12 ja enintään 36 kuukauden säilytysaika. Toisen ja kolmannen ryhmän osalta jäsenvaltiot voivat päättää poikkeuksista säädettyyn säilytysaikaan. Jäsenvaltioiden on saatava käyttöönsä oikeusapupyyntöjen yhteydessä toisten jäsenvaltioiden hallussa olevia tietoja. Kustannusten korvaamista koskevia säännöksiä puitepäätöksessä ei anneta.

II Puitepäätösehdotuksen arviointi

Esittelijä epäilee vahvasti sekä oikeusperustan valintaa (1) että toimenpiteen suhteellisuutta (2). Lisäksi hän viittaa mahdolliseen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan rikkomiseen (3).

1. Oikeusperusta

Neuvoston valitsema oikeusperusta ei esittelijän mielestä ole sopusoinnussa Euroopan unionin lainsäädännön kanssa. Ehdotus koostuu enemmänkin useista toimenpiteistä, jotka voidaan lukea sekä unionin kolmanteen että ensimmäiseen pilariin kuuluvaksi.

Neuvosto lähtee Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston mukaisesta yksinomaisesta lainsäädäntövallastaan ja nojautuu 31 artiklan 1 kohdan c alakohtaan sekä 34 artiklan 2 kohdan b alakohtaan.

---

[2] Neuvoston asiakirja 8958/04, 28. huhtikuuta 2004.
[3] Neuvoston asiakirja 7764/04, 28. maaliskuuta 2004.

Esittelijä olettaa kuitenkin, että ehdotetuissa toimenpiteissä on kyse kahdesta erillisestä alueesta. Neuvoston ehdotuksella on tarkoitus muun muassa määrätä palveluntarjoajien velvoitteesta säilyttää tiedot, tietojen määrittelystä sekä säilytyksen kestosta, mikä kuuluu yhteisön lainsäädännön alaan. Toisaalta kyse on myös tallennettujen tietojen saamisesta ja niiden vaihtamisesta jäsenvaltioiden välillä, jolloin kyse on yhteisestä menettelystä oikeudellisessa yhteistyössä rikosasioissa, joka kuuluu näin ollen kolmannen pilarin alaan.

Jo nykyään on olemassa yhteisön määräyksiä palveluntarjoajien velvollisuuksista. Kyseisissä tiedoissa on kysymys 24. lokakuuta 1995 annetun direktiivin 95/46/EY 1 artiklan sekä 2 artiklan a kohdan mukaisista tiedoista. Direktiivi koskee jäsenvaltioiden yleisiä velvollisuuksia yksilöiden yksityisyydensuojan takaamiseksi henkilötietojen käsittelyssä. Lisäksi 12. heinäkuuta 2002 annetulla direktiivillä 2002/58/EY säännellään erityisesti henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaa sähköisessä viestinnässä. Näiden sääntelyjen takana oleva periaate on, että tallennetut tiedot tulee tuhota, kun niiden säilyttäminen ei ole enää oikeutettua. Tietojen säilyttämisen mahdollisuus annetaan yksittäisille jäsenvaltioille poikkeuksellisesti direktiivin 2002/58/EY 15 artiklassa, mikäli se on rikollisuuden torjunnan kannalta välttämätöntä, asianmukaista ja suhteutettua. Jäsenvaltiot eivät päässeet sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin käsittelyssä sopimukseen tietojen säilyttämisen määräajasta, niinpä päätös jätettiin tekemättä.

Neuvoston valitsema oikeusperusta on siis vastoin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 47 artiklaa, jonka mukaan Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa ei puututa Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa annettuihin määräyksiin. Sen mukaan mikään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen määräys ei saa vaikuttaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräyksiin. Vaikutus yhteisön lainsäädäntöön aiheutuu tässä tapauksessa yhteisön nykyisen sääntelyjärjestelmän noudattamatta jättämisestä. Siksi muun muassa palveluntarjoajien velvoite tallentaa tiedot, säilytettävien tietojen määrittely sekä niiden säilytysaika kuuluvat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen sääntelyalueeseen.

Tässä ehdotettujen toimenpiteiden tulee loogisista syistä pohjautua samaan oikeusperustaan kuin nykyisen yhteisön lainsäädännön. Siten myös tässä tapauksessa lähtökohtana tulisi olla Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 95 artiklan, jossa määrätään yhteispäätösmenettelystä.

Euroopan parlamentin oikeudellisten asioiden valiokunta tukee tätä käsitystä. Esittelijän saamien tietojen mukaan sekä Euroopan komission että neuvoston oikeudellinen yksikkö hyväksyy tämän oikeuskäsityksen.

2. Toimenpiteen suhteellisuus

Esittelijä epäilee lisäksi yksittäisten toimenpiteiden suhteellisuutta. Ne eivät ole asianmukaisessa keino-päämäärä-suhteessa, sillä ne eivät ole sopivia eivätkä välttämättömiä ja ovat kohtuuttoman ankaria asianosaisia kohtaan.

Säilytettävien tietojen määrän osalta, erityisesti Internetin kohdalla, on kyseenalaista, johtaako tietojen arviointi ylipäätään tavoitteeseen.

Järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin toimijat osaavat estää tietojensa jäljittämisen. Mahdollisuuksia siihen olisivat puhelinkorttien hankkiminen välimiesten kautta tai eri ulkomaisten tarjoajien matkapuhelinten käyttäminen, julkisten puhelinkioskien käyttäminen, sähköpostipalveluun käytetyn IP-osoitteen tai sähköpostiosoitteen muuttaminen tai sellaisen Internet-palveluntarjoajan käyttäminen, joka on Euroopan ulkopuolella ja joka ei ole velvollinen säilyttämään tietoja.

Mikäli puitepäätösehdotuksessa käsitellyt viestintäliikennetiedot todellakin tulisi säilyttää, tietäisi se suuren Internet-palveluntarjoajan verkossa jo nykyisillä tietoliikennemäärillä 20 000–40 000 teratavun tietomäärää. Se on tietomäärä, joka vastaa noin 4 miljoonaa kilometriä täysiä asiakirjakansioita – mikä taas vastaa kymmentä asiakirjavuorta, joista kukin yltäisi maasta kuuhun. Yksi yhdellä kerralla suoritettu haku tästä valtavasta tietomäärästä kestäisi nykytekniikalla ilman lisäinvestointeja 50–100 vuotta. Vaadittujen tietojen nopea käytettävyys on siksi kyseenalaista.

Kattavaa tietojen säilyttämistä koskevaan puitepäätökseen verrattuna perusteltu tietojen säilyttäminen – josta määrätään myös muun muassa Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevassa yleissopimuksessa[4] – voisi olla keinona yhtä sopiva ja samalla lievempi.

Tarkasteltaessa neuvoston perustelua tämän vaihtoehdon hylkäämiseksi[5] herää kysymys, kuinka pitkälle tietojen säilyttämisvelvoite on yhdistettävissä syyttömyysolettamaperiaatteeseen.

Tässä puitepäätösehdotuksessa ei käsitellä mahdollisia asianosaiseen kohdistuvia kustannuksia. Sen lisäksi, että siinä puututaan yksilön henkilökohtaiseen tietosuojaan, on odotettavissa valtavia kustannuksia Euroopan televiestintäalalle, erityisesti pienille ja keskisuurille televiestintäyrityksille.

Kustannuksia aiheutuu tässä yhteydessä ennen kaikkea seuraavista tekijöistä:

- järjestelmätekniikan mukauttaminen tietojen tuottamiseen ja säilytykseen,
- liiketoimien mukauttaminen tietojen turvalliseen arkistointiin sekä
- turvallisuusviranomaisten kyselyjen käsittely ja analysointi.

Vaadittavat rahoituskulut perinteisten lankapuhelujen alalla ovat erilaisten suurten yritysten arvioiden mukaan jäsenvaltioissa 180 miljoonaa euroa vuodessa yritystä kohti, ja vuotuiset käyttökustannukset voivat nousta 50 miljoonaan euroon. Pk-yritysten liiketoiminta vaarantuisi tällöin varmasti. Internetin aiheuttamat kustannukset ylittäisivät perinteisten lankapuhelujen rahoituskulut arvioiden mukaan moninkertaisesti. Siksi 36 artiklan komitea ehdottaa, että tulevaisuudessa säilytettäisiin vain muutenkin käsiteltävät tiedot[6].

---

[4] ETS nro 185, 8. marraskuuta 2001; sopimus ei ole vielä tullut voimaan kaikissa jäsenvaltioissa.

[5] Neuvoston asiakirja 8958/04 ADD 1. Puitepäätöksen viestintäliikennetietojen säilyttämisestä selitysmuistiossa todetaan, että perusteltu tietojen säilyttäminen "ei kuitenkaan ole avuksi tutkittaessa sellaisen henkilön toimia, jota ei jo ennestään epäillä osallisuudesta rikollis- tai terroristijärjestöön […] Se ei näin ollen riitä turvallisuus-, tiedustelu- ja lainvalvontaviranomaisten tarpeisiin tämän päivän rikollisuuden, terrorismi mukaan lukien, torjumiseksi".

Neuvoston ehdotuksesta puuttuu Euroopan laajuisesti yhdenmukaistettu säännöstö syntyvien kustannusten jakamisesta. Näin syntyisi kilpailun vääristymiä, jotka voisivat pitkällä aikavälillä vaarantaa kantavat kilpailurakenteet ja estää siten yhtenäisten eurooppalaisten sisämarkkinoiden toteutumisen.

3. Yhteensopivuus Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan kanssa

Esittelijän mielestä puitepäätösehdotuksessa rikotaan edelleen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklaa.

Tietojen valvonta ja tallentaminen on hylättävä, mikäli ne eivät täytä kolmea peruskriteeriä, jotka käyvät ilmi Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan 2 kohdasta tekemästä tulkinnasta: niistä on säädettävä lainsäädännössä, niiden on oltava välttämättömiä demokraattisessa yhteiskunnassa ja autettava jonkin sopimuksessa mainitun legitiimin tavoitteen saavuttamisessa[7]. Kuten edellä todettiin, näyttää kaikkien välttämättömien kriteerien täyttyminen tämän neuvoston asiakirjan puitteissa vähintäänkin kyseenalaiselta[8].

III Johtopäätös

Edellä mainituista syistä esittelijä hylkää kyseisen puitepäätösehdotuksen ja kehottaa kyseessä olevia neljää jäsenvaltiota vetämään ehdotuksensa pois.

Esittelijä kehottaa jäsenvaltioita teettämään tutkimuksen, jolla voidaan kiistatta todistaa suunnitellun tietojen säilyttämisen välttämättömyys. Lisäksi esittelijä ehdottaa, että tietojen säilyttämisen velvollisuutta, säilytettävien tietojen määrittelyä sekä säilytysaikaa käsiteltäisiin muista säännöksistä erillään olevassa direktiivissä. Hän kehottaa komissiota laatimaan vastaavanlaisen ehdotuksen. Esittelijä huomauttaa, että Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen voimaan tulolla ja rajat ylittävän yhteistyön parantamisella direktiiviehdotuksen tavoitteet voitaisiin saavuttaa kyseisellä alalla. Ennen kuin uusista toimenpiteistä voidaan päättää lopullisesti, yllä pyydetyn tutkimuksen tulokset tulee ehdottomasti ottaa huomioon. Siltä varalta, että neuvoston ehdotus vastoin odotuksia saisi enemmistön taakseen, esittelijä vaatii sisällyttämään ehdotukseen maininnan, että toimenpiteet tarkastetaan kolmen vuoden kuluttua niiden todellisten vaikutusten toteamiseksi ja samalla tietojen säilyttämisen oikeuttamiseksi.

---

[6] 15098/04, 23. marraskuuta 2004.

[7] 29 artikla – tietosuojatyöryhmä, 11885/04, 9. marraskuuta 2004.

[8] Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on painottanut, ettei sopimusvaltioilla ole alueellaan rajatonta harkintavaltaa valvoa henkilöitä salaa. Ihmisoikeustuomioistuin painottaa – ottaen huomioon sen, että vastaavat valtuudet, joita perustellaan demokratian puolustamisella, heikentävät sitä tai uhkaavat tuhota sen – etteivät sopimusvaltiot saa käyttää vakoilun tai terrorismin torjumiseen kaikkia sopiviksi katsomiaan keinoja.

OIKEUDELLISTEN ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Jean-Marie Cavada
Puheenjohtaja
Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta
BRYSSEL

Asia: Oikeusperusta Ranskan tasavallan, Irlannin tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan aloitteelle neuvoston puitepäätökseksi yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen tarjoamiseen liittyvien ja sen yhteydessä käsiteltyjen ja tallennettujen tietojen ja julkisia viestintäverkkoja koskevien tietojen säilyttämisestä rikosten ja rikollisten tekojen, terrorismi mukaan lukien, torjumiseksi, tutkimiseksi ja selvittämiseksi ja niistä syytteeseen asettamiseksi (8958/2004 - C6-0198/2004 - 2004/0813(CNS))[9]

Arvoisa puheenjohtaja,

Edeltäjänne Jean-Louis Bourlanges saattoi 18. tammikuuta 2005 päivätyllä kirjeellä työjärjestyksen 35 artiklan 2 kohdan mukaisesti oikeudellisten asioiden valiokunnan tutkittavaksi edellä mainitun aloitteen oikeusperustan pätevyyden ja asianmukaisuuden. Ehdotus perustuu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 31 artiklan 1 kohdan c alakohtaan ja 34 artiklan 2 kohdan b alakohtaan. Nyt esillä olevassa tapauksessa edellytetään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan mukaisesti ainoastaan parlamentin kuulemista.

Valiokunta on tarkastellut edellä mainittua seikkaa 3. helmikuuta ja 31. maaliskuuta 2005 pidetyissä kokouksissaan.

Eurooppa-neuvosto kehotti 25. maaliskuuta 2004 laatimaan säännöt palvelujen tarjoajien välittämien tietojen säilyttämisestä, tietoisena siitä, että nykyaikainen televiestintä tarjoaa uusia mahdollisuuksia kansainväliselle rikollisuudelle ja erityisesti terrorismille.
Vastauksena neuvoston kehotukseen ja jäsenvaltioiden välisten oikeudellisten erojen häivyttämiseksi neljä jäsenvaltiota (Ranska, Irlanti, Yhdistynyt kuningaskunta ja Ruotsi) teki aloitteen perustaa tehokas ja yhdenmukainen järjestelmä yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen toimittamiseen liittyvien ja sen yhteydessä käsiteltyjen ja tallennettujen tietojen ja julkisia viestintäverkkoja koskevien tietojen säilyttämisestä rikosten ja rikollisten tekojen, terrorismi mukaan lukien, torjumiseksi, tutkimiseksi ja selvittämiseksi ja niistä syytteeseen asettamiseksi.

Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti oikeusperustan määrittely ei ole yhteisön lainsäätäjän harkintavallassa, vaan sen on perustuttava objektiivisiin seikkoihin,

[9] Ei vielä julkaistu EUVL:ssä.

jotka voivat olla yhteisöjen tuomioistuimen suorittaman valvonnan kohteena. Tällaisiin seikkoihin kuuluvat erityisesti toimenpiteen tarkoitus ja sisältö[10].

Puitepäätösehdotuksen 1 artiklassa ilmoitetaan, että ehdotuksen tarkoituksena on edistää rikosoikeudellista yhteistyötä.

Säädöksen sisällössä konkretisoidaan keinot tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tarkoituksena on toisaalta yhdenmukaistaa säädöksen soveltamisalaan kuuluvan sähköisen viestinnän tietoryhmät ja määrittää, kuinka kauan näitä tietoja on säilytettävä, ja toisaalta järjestää kyseisten tietojen saannin edellytykset jäsenvaltioiden välillä käyttämällä jo voimassa olevia keskinäisen rikosoikeudellisen yhteistyön välineitä.

On syytä todeta, että säädöksessä viitataan yhteisön välineisiin liikenne- ja paikkatietojen määrittelemiseksi ja tietosuojan varmistamiseksi. Kyseessä ovat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi)[11] ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta[12].

Edellä mainittu yhteisön lainsäädäntö perustuu EY:n perustamissopimuksen 95 artiklaan ja siinä näin ollen jo säädetään tietojen käsittelystä, kun taas nyt esillä olevan ehdotuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ne tietoryhmät, jotka palvelujen tarjoajien on säilytettävä tietyn ajanjakson ajan, ja vahvistaa kyseinen ajanjakso.

Palautettakoon mieliin, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 47 artiklassa määrätään seuraavaa:

> *Jollei Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta Euroopan yhteisön perustamiseksi, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta taikka Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta annetuista määräyksistä tai näistä loppumääräyksistä muuta johdu, tämän sopimuksen määräykset eivät vaikuta Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksiin taikka niiden muuttamisesta tai täydentämisestä myöhemmin tehtyihin sopimuksiin tai asiakirjoihin.*

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 47 artiklassa ei näin ollen sallita, että kyseiseen sopimukseen perustuvalla toimenpiteellä vaikutetaan yhteisön säännöstöön. Näin ollen on siis tiedettävä, "vaikuttavatko" nyt esillä olevassa ehdotuksessa suunnitellut toimenpiteet yhteisön säännöstöön erityisesti direktiivissä 2002/58/EY tarkoitetulla tavalla.

Tässä yhteydessä on kiinnitettävä huomiota siihen, että direktiivissä 2002/58/EY on jo säädetty useista velvoitteista, jotka koskevat tietoryhmiä, jotka taloudellisten toimijoiden on säilytettävä, ja säilyttämisen kestosta. Edellä esitetystä seuraa, että näitä seikkoja ei voida muuttaa siten, kuin puitepäätöksellä on tarkoitus tehdä, Euroopan unionista tehtyyn

---

[10] Ks. erityisesti EYTI, asia C-42/97, Euroopan parlamentti v. neuvosto, tuomion 36 kohta.

[11] EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37.

[12] EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

sopimukseen perustuvalla välineellä.

Näin ollen voidaan katsoa, että tarkasteltavana oleva säädös voi olla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 47 artiklan vastainen.

Oikeudellisten asioiden valiokunta on näin ollen päättänyt 31. maaliskuuta 2005 pidetyssä kokouksessaan äänin 11 puolesta ja 2 tyhjää[13], seuraavaa:

- tietoryhmien ja tietojen säilyttämisajan, jota palvelujen tarjoajien on noudatettava, yhdenmukaistaminen kuuluu yhteisön säännöstöön siten, kuin direktiivissä 2002/58/EY on säädetty;

- Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon perustuva puitepäätös, jolla on tarkoitus muuttaa tällaisia seikkoja, vaikuttaisi kyseisen direktiivin säännöksiin ja se voisi näin ollen olla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 47 artiklan vastainen;

- tietoryhmien ja tietojen säilyttämisajan, jota palvelujen toimittajien on noudatettava, yhdenmukaistamisessa asianmukainen oikeusperusta on jo annettu voimassa olevalla yhteisön säännöstöllä ja se on EY:n perustamissopimuksen 95 artikla;

- edellä esitetyn perusteella olisi laadittava kaksi eri säädöstä, joista toinen perustuisi ensimmäiseen pilariin (EY:n perustamissopimukseen) tietoryhmien yhdenmukaistamisen ja tietojen säilyttämisajan osalta ja toinen kolmanteen pilariin (Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen) rikosoikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien seikkojen osalta erityisesti näiden tietojen saannin ja vaihdon osalta.

Kunnioittaen

Giuseppe Gargani

[13] Äänestyksessä olivat läsnä Andrzej Jan Szejna (puheenjohtajan tehtäviä hoitavana), Manuel Medina Ortega (lausunnon laatija ja Nicola Zingarettin varajäsen), Alexander Nuno Alvaro (Antonio Di Pietron varajäsen), Maria Berger, Marek Aleksander Czarnecki, Bert Doorn, Piia-Noora Kauppi, Kurt Lechner (Antonio López-Istúriz Whiten varajäsen), Klaus-Heiner Lehne, Alain Lipietz, Antonio Masip Hidalgo, Aloyzas Sakalas ja Jaroslav Zvěřina.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Ranskan tasavallan, Irlannin, Ruotsin kuningaskunnan ja Yhdistyneen kuningaskunnan ehdotus neuvoston puitepäätökseksi yleisesti saatavilla olevien sähköisen viestinnän palvelujen tarjoamiseen liittyvien ja sen yhteydessä käsiteltyjen ja tallennettujen tietojen ja julkisia viestintäverkkoja koskevien tietojen säilyttämisestä rikosten ja rikollisten tekojen, terrorismi mukaan lukien, torjumiseksi, tutkimiseksi ja selvittämiseksi ja niistä syytteeseen asettamiseksi
Viiteasiakirjat	8958/2004 – C6-0198/2004 – 2004/0813(CNS)
Oikeusperusta	EU 39 art. 1 kohta
Työjärjestyksen artikla	93 art., 51 art. ja 35 art.
EP:n kuuleminen (pvä)	16.11.2004
Asiasta vastaava valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	[LIBE] 1.12.2004
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	ITRE 1.12.2004
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	ITRE 27.4.2005
Tehostettu yhteistyö Ilmoitettu istunnossa (pvä)	
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Alexander Nuno Alvaro 25.11.2004
Alkuperäinen esittelijä	
Yksinkertaistettu menettely Päätös tehty (pvä)	
Oikeusperustan kyseenalaistaminen JURI-lausunto annettu (pvä)	JURI / 31.3.2005
Rahoitusmäärän muuttaminen BUDG-lausunto annettu (pvä)	/
Euroopan talous- ja sosiaalikomitean kuuleminen Päätös tehty istunnossa (pvä)	
Alueiden komitean kuuleminen Päätös tehty istunnossa (pvä)	
Valiokuntakäsittely	1.2.2005 28.4.2005 26.5.2005
Hyväksytty (pvä)	26.5.2005
Lopullisen äänestyksen tulos	puolesta: 28 vastaan: 1 tyhjää: 0

Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alexander Nuno Alvaro, Edit Bauer, Johannes Blokland, Mihael Brejc, Michael Cashman, Giusto Catania, Charlotte Cederschiöld, Carlos Coelho, Antoine Duquesne, Patrick Gaubert, Lilli Gruber, Magda Kósáné Kovács, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Barbara Kudrycka, Stavros Lambrinidis, Romano Maria La Russa, Henrik Lax, Edith Mastenbroek, Claude Moraes, Martine Roure, Ioannis Varvitsiotis, Stefano Zappalà
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Ignasi Guardans Cambó, Luis Francisco Herrero-Tejedor, Sophia in 't Veld, Jean Lambert, Siiri Oviir, Vincent Peillon, Kyriacos Triantaphyllides
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	
Jätetty käsiteltäväksi (pvä) – A[6]	31.5.2005 A6-0174/2005
Huomautuksia	